

Seizhah Bingzvaiz

平怀之夏

□ Yangz Aigwngh raiz Luz Yizyauj hoiz

杨爱庚 著 陆奕晓 译

Gomakoi j bak ranz yied maj yied sang, ngemh faex daj rog sam mij gyae haenx iet daengz baihgwnz yiemhranz ranzcien. Caet nyied makoi j cug lo, rangfingfing, daxboh naeuz mbaet di makoi j ndeu bae gai ngaenz, cawx bitmaeg hawj gou caeuq dahbeix. De benz dwk ngemh beij ngemh sang, mak mbaet ndaej aen dem aen, aendaeh venj laj hoz haenx caeux dwk rimfwdfwd. Gou caeuq dahbeix ndwn youq laj faex ngiengx gyaeuj yawj, raen daxboh lumj duzgyau nei. Dou lij angqfaengfaeng, sawqmw h daxboh mbouj haeujsim daj ngemh gwnz yiemhranz doek roengzma, diuz hwet daemj dawz yiemhranz, caiq laemx roengz gwnz namh, in dwk de hemq hwnjdaeuj. Dou daiz daxboh hwnq mbouj ndaej, daxmeh caeuq dahbeix buet haeuj mbanj bae ra vunz, gou youq henz daxboh yawj de, lau dwk ndang saenz bae, hoeng gou mbouj gamj daej, cix doek raemxda. Daxboh nyaenx gij in de, okrengz iet fwngz gvaqdaeuj, gaem dawz fwngz gou, siengj nai gou, gou ndaej gamj daengz de gaem dwk mbat beij mbat rengz, mbat beij mbat in.

Youq yienh yihyen yw duenh ndeu, daxboh ndaej ndwn hwnjdaeuj lo, hoeng diuznyinz laj hwet de deng at, yw mbouj ndei, cik ga ndeu yied ngoenz yied saeq, boux vunzsai mij caet neix ga de caemh lumj daxmeh nei gyad lo. Ga daxboh hawj daengx ranz vunz cungj hozget, daegbied dwg daxmeh, ndaw ranz caiq lai boux ga mbouj bienh ndeu, engq hoj lo. Caiq naeuz de sim' in daxboh, boux vunzsai cangqmaengh neix doek-laeng couh caeuq cik ga' gvaiz ndeu gvaq ciuh, cungj in neix de rox lai lo. Daxmeh haemz go faex haenx, gaem fagfouj hujdengdeng raemjrak gomakoi j bak ranz maj ndaej haujlai bi haenx bae.

Ngeih

Daxboh hix mbouj ndaej guh canghfaex lo. Youq seiz nienzdaih cien vax hengzdiuz, cueng faex dou faex daihhengz haenx, vunz Bingzvaiz Cunh yawj ndei daxboh dahraix, hoeng daj gij cueng lijhabgim hwng hwnj le, gij dinfwngz doq faex daxboh deng raengcawz lo. Seizhaenx dwg bi 2002, vunz haeuj singz dajgoeng yied daeuj yied lai, vunz louz ndaw mbanj yied daeuj yied noix.

Cunhcihsuh daj rog gaujcaz ma, duz nonsei baihrog ciengx ndaej gig ndei, hix ndaej canh ngaenz, de siengj youq ndaw cunh heuh daihgya ndaem gonengznuengx ciengx nonsei, hoeng mbouj miz geijlai vunz han de. Daj ciuhgeq daengz seizneix, vunz Bingzvaiz Cunh cungj dwg ndaem haeuxyangz, haeuxnaz daengj doenghgo conzdungj, vunzmbanj mbangj lai mbouj nyienh gaijbienq. Daxboh nyienh, de dwg canghfaex, byaij deiifueng lai, raen hix lai,

de ndaej ciepsouh gij saeh
moq haenx. Cunhcihsuh
ciucumz cunh “song
vej” caeuq
Cunghung

屋前的番石榴树越长越高，枝桠从三米开外伸到砖房瓦檐上方。七月的番石榴成熟了，散发出诱人的味道，父亲说摘些番石榴果去卖钱，给我和姐姐买文具。他爬上一层比一层高的树桠，摘下一个又一个番石榴果，挂在脖子上的布口袋鼓鼓囊囊的。我和姐姐站在树下仰头望，感觉父亲像个蜘蛛人。我们还在满心欢喜，父亲一不留神从屋檐上方的枝头摔下来，腰撞击在瓦檐上，又连接摔到地上，疼痛使得他大声喊叫起来。我们都抬不动父亲，母亲和姐姐跑到村里找人帮忙，我独自守在父亲身边，害怕得浑身颤抖，可我不敢哭，只是不停流眼泪。父亲忍着痛，吃力地伸过手，握住我的手，试图安慰我，我能感觉到疼痛从他一次比一次紧握的掌心传来。

在县医院治疗一段时间后，父亲能站起来了，却落下腰部神经受压迫的病根，一条腿变得越来越细，一米七的汉子腿脚也和母亲一样落下了残疾。父亲的腿让全家人都很难过，特别是母亲，家里又多了一个腿脚不便的人，一个家的日子就更艰难了。况且她心疼父亲，一个壮实男人此后将与一只残腿相伴一辈子，那种痛苦她比谁都感受更深。母亲怨那棵树，提起斧头，恶狠狠地砍掉了在我们家门前生长了很多年的番石榴树。

二

父亲的木匠生涯也走到头了。在那个还流行砖瓦木檩、木窗木门的年代，父亲曾是平怀村的红人，但随着铝合金窗的兴起，父亲的木工手艺被淘汰了。那时候是2002年，进城务工的人越来越多，留在村里的人越来越少。

村支书从外地考察回来，那边的桑蚕养得极好，很能挣钱，他也在村里发动大家种，可却没几个人响应。平怀村祖祖辈辈种的都是玉米、水稻等传统农作物，大多数村民并不愿意改变。父亲是愿意的，他是木匠，走的地方多，见到的事情也多，他能接受新鲜事物。村支书召集村“两委”和村里的中共党员开会，让大家带头种桑养蚕，并帮忙一起动员村民。平怀村共有十三个屯，每个屯都有堰沟隔开，这些土地基本上是交错相连的。父亲是党员，又是队干，跟着村支书走家串户，磨破了嘴皮，终于有部分村民被打动了。那时候，平怀村几乎是一部分人进城务工，一部分人种地种田，只有少部分人种桑养蚕。父亲把荒着的地流转过来，自己种。

父亲还记得，那一年平怀村一共种了八百来亩桑树，养了五十张蚕种。村支书把种桑养蚕的村民都叫到家里来，亲自教大家怎么种怎么养，后来又请了县里的桑蚕专家来讲，就这么一轮一轮讲下去，最后村支书家就成了固定的农家学堂，每一次父亲都认真参加了。

对平怀村来说，2016年是一次大转变，那时候是打赢脱贫攻坚战的首战之年，县里将村主干道进行扩建，变成四米宽的硬化大道，又给各屯都修通了硬化路，桑园也修通了产业路。平怀村种桑养蚕规模越来越大，桑蚕渐渐成了县里的支柱产业，全村桑园面积达到八千六百亩，养蚕一万多张，年产蚕茧一万多担，产值超过两千多万元，成为全百色市典型的桑蚕专业村。当然，这都是后来的事了。

我记得那年春节刚过，父亲就带着全家人把从乡里领回来的桑苗全种到地里，种自家的地，种流转的地，剩下的桑苗就开垦边边角角的荒地也种上。夏天到来时，我们家的桑树林长成连绵起伏的绿，即使没有风，那些绿叶也呈现出一浪一浪的，像水波，向远方荡漾开去。

dangjyenz ndaw cunh haihoih, hawj daihgya guhdaeuz ndaem gonengznuengx ciengx duz-nonsei, caiq heuh vunzmbanj caezgya ndaem. Bingzvaiz Cunh miz 13 aen mbanj, moix aen mbanj cungj miz aenlueg diuzmieng doxgek, doengh gij reihnaz neix dingzlai camcab doxlienx. Daxboh dwg dangjyenz, hix dwg duigan, caeuq cunhcihsuh haeuj ranz haeuj hoh, lwnh bakbongz bae, cungjsuenq lwnh ndaej doengh mbangj vunz lo. Seizhaenx, Bingzvaiz Cunh ca mbouj lai dwg mbangj vunz ndeu haeuj singz dajgoeng, mbangj vunz ndaem reih ndaem naz, ngamq miz di vunz ndeu ndaem gonengznuengx ciengx duznonsei. Daxboh dawz gaiq diegfwz riuzcienj gvaqdaeuj gag ndaem.

Daxboh lij ndaej geiq, bihaenx Bingzvaiz Cunh daengxheij ndaem miz bet bak lai moux gonengznuengx, hajcib fan nonreh. Cunhcihsuh heuh gyoengq vunzmbanj ndaem gonengznuengx ciengx nonsei haenx daeuj ranz, son daihgya baenzlawz ndaem baenzlawz ciengx, caiq cingj boux cien' gya nonsei daeuj son, couh yienghneix baez dem baez son roengzbae, daengz doeklaeng ranz cunhcihsuh couh bienqbaenz aen hagdangz bouxnungz dinghdiemj ndeu lo, baezbaez daxboh cungj nyinhcaen camgya.

Doiq Bingzvaiz Cunh daeuj gangj, bi 2016 dwg bi cienjbienq hung ndeu, seizhaenx dwg bi haidaeuz dwk hingz ciengzciengq duetgungz gunggeng, ndaw yienh demgvangq ga roen hung ndaw cunh baenz roen hung suijniz sei q mij gvangq, caiq coih doeng roen suijniz hawj gak mbanj, aen suen gonengznuengx hix coih doeng le roen canjyez. Bingzvaiz Cunh gij gveihmoz ndaem gonengznuengx ciengx duznonsei yied daeuj yied hung, nonsei menhmenh bienqbaenz canjyez youqgaenj ndaw yienh, daengx cunh miz bet cien roek bak moux dieg ndaem gonengznuengx, nonsei ciengx miz fanh lai fan, bi ndeu ndaej au reh fanh lai rap, canjciz mauhgvaq song cien lai fanh maenz, bienqbaenz aen cunh yienghndei ciengx nonsei daengx Bwzswz. Dangyienz, gijneix cungj dwg saeh doeklaeng lo.

Gou geiq ndaej bihaenx cieng ngamq gvaq, daxboh couh daiq daengx ranz vunz dawz gomiuz nengznuengx daj ndaw yangh daiq ma haenx cungj ndaem roengz reih bae, ndaem reih bonjfaenh, ndaem reih riuzcienj, gomiuz nengznuengx caiq ndaem hwnj sei q gox reih hai fwz bae. Seizhah daeuj daengz, gonengznuengx ranz dou caemh heu ndaej lienzrangh bae, mbouj miz rumz, mbaw faex heu hix lumj byongjraemx lumj raemxlangh nei, rwenz gvaq gizgyae bae.

(2)